

DEZROBIREA MAGISTRATILOR – Interviu cu judecatoarea Mihaela Meauca de la Tribunalul Bucuresti, candidata la CSM: „Modul in care e conceput sistemul prin care le sunt repartizate judecatorilor cauzele incalca egalitatea cetatenilor in fata legii si drepturile magistratilor la viata privata si de familie, la concediu de odihna, repaus saptamanal, plata orelor suplimentare. Exista colegi la TMB care spun cu amaraciune ca, prin raportare la volumul de munca, pot fi considerati niste sclavi”

Scris de Valentin BUSUIOC | Data: 20.04.2022 19:11

Viitorul Consiliu Superior al Magistraturii trebuie să aibă ca obiectiv primordial normarea muncii (mai exact, împartirea echitabilă a cauzelor între magistrați), astfel încât unii judecatori să nu se mai trezească îngropati pur și simplu de dosare grele, în timp ce alții să le pice doar cauze ușoare. Într-un astfel de context este necesar ca noul CSM să se implice temeinic în elaborarea noului sistem ECRIS de repartizare aleatorie a dosarelor.

Este principala idee exprimată de către **judecatoarea Mihaela Meauca (foto), de la Tribunalul București, candidată la CSM**, în interviul oferit în exclusivitate pentru Lumea Justiției. Magistrata subliniază că vorbește din propria experiență, nu puțini fiind judecătorii TMB care se plâng de faptul că lipsa normării muncii îi transformă pur și simplu în niște sclavi. Este exact cuvântul despre care candidata susține că propriii colegi l-au folosit cu referire la ei înșiși. Într-un astfel de context, tolerarea acestei situații încalcă nu doar drepturile magistratilor la viața privată și de familie, la concediu etc., ci, în ultima instanță, îi afectează și pe justitabili, prin scăderea calității actului de justiție, punctează Mihaela Meauca.

În același context, judecatoarea denunță lipsa de reacție a Ministerului Justiției: deși instituția este obligată de Legea nr. 304/2004 privind organizarea judecătorească să auditeze sistemul de repartizare aleatorie a dosarelor încă din anul 2020, MJ s-a tot fofilat, invocând pandemia ([click aici pentru a citi](#)). Și actualul CSM s-a dovedit apatic în acest sens, chiar dacă unii dintre membrii săi au candidat în 2016 promitând reforme în normarea muncii, acuza Meauca.

Tot în legătură cu actualul CSM: întrebata cum apreciază actuala stare de lucruri din Consiliul Superior al Magistraturii, candidata a dat de înțeles că situația nu este deloc în acord cu Constituția României: **„Ce e pe placul meu ca judecător și ca cetățean? Respectarea Constituției, care este redactată în limba română, într-un limbaj neechivoc”**. Totuși, judecătorii nemulțumiți de actualul CSM au o singură variantă: să iasă la vot în număr cât mai mare, a subliniat Mihaela Meauca.

Alte subiecte despre care Mihaela Meauca a vorbit în interviul acordat Lujă vizează spațiile improprii în care numeroși judecatori TMB sunt nevoiți să lucreze (aglomerare, lipsa luminii naturale, probleme cu termoficarea etc.), ambiguitatea criteriilor pe baza cărora este evaluată activitatea magistratilor (CSM neobosindu-se să adopte un regulament suficient de clar în acest sens), precum și problema salarizării în funcție de promovări (deopotrivă efective și pe loc) – o problemă care, în opinia candidatei, trebuie rezolvată în conformitate cu principiul „plata egală pentru munca egală”.

Prezentam intregul interviu cu judecatoarea Mihaela Meauca de la Tribunalul Bucuresti:

„Care este atmosfera de campanie? Cum au decurs intalnirile de pana acum?”

Intervalul de timp stabilit de catre CSM pentru intrunirile cu colegii este mult prea scurt, inclusiv in Saptamana Mare. Le cer scuze colegilor din tara daca nu voi ajunge la toti. Voi face tot ce imi sta in putinta.

*Colegii cu care m-am intalnit si-au exprimat nemulțumirile legate de situatia din justitie, dezamagirea, unii au gasit taria si energia de a formula ei insisi propuneri pentru imbunatatirea sistemului judiciar. Sunt oameni dedicati profesiei, care mi-au vorbit despre dificultatile pe care le intampina in mod uzual. **La Tribunalul Ilfov am gasit niste oameni inimosi, care insa isi desfasoara activitatea intr-o cladire veche, cu diverse cutii depozitate pe hol, fara a avea suficiente sali de judecata. Nu inteleg cum pot unii candidati sa propuna ca bugetul sa ramana tot la puterea executiva.***

Principalul dumneavoastra punct din proiectul de candidatura ([click aici pentru a citi](#)) il reprezinta normarea muncii. In primul rand, va rog sa le explicati mai in detaliu colegilor judecatori de ce este atat de importanta aceasta normare a muncii.

As putea discuta ore intregi despre obiectivul principal al proiectului meu si nu as epuiza subiectul. Nu voi relua propunerile concrete din cadrul proiectului cu privire la modul de calcul al complexitatii cauzelor, intrucat ceea ce doresc este o regandire a sistemului in cazul in care nu poate fi perfectionat la maximum, astfel incat fiecare judecator sa judece un numar egal de cauze cu complexitate mare, medie si mica si sa ajungem in cele din urma la o normare a muncii judecatorului la nivel national. Dezideratul este obtinerea, intr-un viitor cat mai apropiat, a asigurarii unei norme valabile la nivel european – aspect punctat in mod pertinent de catre o colega judecator in cadrul intrunirilor.

Ceea ce sustin este ca modul in care este conceput sistemul prin care le sunt repartizate judecatorilor cauzele incalca pe de o parte principiul egalitatii cetatenilor in fata legii, iar pe de alta parte incalca dreptul la viata privata si de familie, precum si drepturile prevazute de Codul muncii in cazul unor colegi judecatori – cum ar fi: dreptul la concediu de odihna, dreptul la repaus saptamanal, dreptul la plata orelor suplimentare.

In acest moment, exista colegi la Tribunalul Bucuresti care se refera la ei insisi cu amaraciune, spunand ca, prin raportare la volumul lor de munca, pot fi considerati niste sclavi. Nu pot decat sa va spun ca am intrat in birourile lor, unde erau inconjurati de mormane de dosare, unde lucreaza pana tarziu in noapte, le-am vazut fetele obosite, dar si resemnarea, atunci cand mi-au povestit ca au mers la CSM, sa ceara fara succes normarea muncii – normare pe care membrii actualului Consiliu au promis-o inainte de alegeri. In plus, cunosc situatia Tribunalului Bucuresti (unde imi desfasor activitatea din anul 2012), instanta in care a fost adoptata o hotarare a colegiului de conducere prin care se reglementa posibilitatea de a respinge cererile de concediu de odihna formulate de catre judecatori in timpul vacantei judecatoresti, daca acestia aveau hotarari restante.

Daca in sistemul judiciar avem colegi care, prin raportare la volumul de munca, se considera sclavi, iar altii se considera oameni liberi prin raportare la acelasi criteriu, atunci ne mai trebuie cei de rang inalt si vom avea la nivelul anului 2022 o impartire sociala prevazuta de Codul lui Hammurabi.

Inca din anul 2018, cand am facut demersuri la colegiul de conducere al Tribunalului Bucuresti, aratam ca sistemul de repartizare a cauzelor incalca principiul egalitatii cetatenilor in fata legii. Aprecierea caracterului rezonabil al termenului de solutionare a cauzei are in vedere si termenul de redactare a hotararii judecatoresti. In aceste conditii, cetatenii nu au acces in mod egal la justitie, daca ne gandim ca un judecator cu un volum de activitate mai mic motiveaza in termen hotararile, iar un alt judecator cu volum mare de activitate nu are timpul fizic necesar sa motiveze hotararile in termenul legal, pentru motive ce tin de managementul sistemului judiciar.

Am aratat in proiectul de candidatura ca volumul mare de activitate vulnerabilizeaza judecatorul si pune

astfel in pericol actul de justitie. Ca un exercitiu de imaginatie, sa facem abstractie de faptul ca vorbim despre judecatori! Sa presupunem ca avem un spital in care lucreaza doar 2 medici, iar un program informatic, ale carui instructiuni nu pot fi incalcate, repartizeaza acestor medici pacientii implicati intr-un accident rutier, care, prin ipoteza, nu pot fi transportati la alte spitale. Unui medic ii sunt atribuite 3 cazuri grave, constand in pacienti cu traumatisme multiple, iar altui medic ii sunt repartizate 3 cazuri de fracturi simple. Medicul salveaza unul dintre cazurile grave, insa nu poate, in limita timpului avut la dispozitie, sa ii salveze pe ceilalti doi pacienti. Prin urmare, ce se intampla cu pacientul? Ce se intampla cu justitiabilul? Omul se afla sau nu in centrul sistemului judiciar?

Tot in legatura cu normarea muncii: ati primit raspuns de la Ministerul Justitiei la adresele pe care le-ati trimis anul trecut in legatura cu auditarea sistemului de repartizare aleatorie a cauzelor?

Nu am primit decat un singur raspuns in anul 2021, in sensul ca din pricina virusului SARS-Cov-2, este posibil sa intarzie procesul de auditare. Raportul de audit extern nu doar ca ar fi fost util in procesul de regandire a sistemului de complexitati, insa ar fi condus si la o crestere a increderii publicului in sistemul judiciar, indiferent de constatari, pentru ca ar fi existat o transparenta mult mai mare. In plus, fara sa cunoastem situatia pentru Ecris IV, exista posibilitatea ca si Ecris V (ce urmeaza a fi implementat) sa prezinte, cel putin teoretic, aceleasi probleme. Explicam atunci ca Ministerul Justitiei are, potrivit legii, obligatia de a conduce activitatea de auditare externa a sistemului de repartizare aleatorie – activitate ce presupune verificarea tuturor interventiilor efectuate in Ecris care au influentat repartizarea aleatorie, analizarea modului de configurare a fiecarui complet de judecata, constatarea eventualelor erori umane produse, identificarea vulnerabilitatilor programului informatic si a problemelor de securitate la nivel de "cod-sursa".

Auditarea externa a sistemelor informatice nu este inventata de legiuitorul roman. Comisia Europeana pentru Eficienta Justitiei a adoptat in anul 2018 Carta etica europeana privind folosirea inteligentiei artificiale in sistemele judiciare si in mediul judiciar. Unul dintre principii il constituie autorizarea auditului extern. Daca auditarea externa nu a fost posibila in Romania cu privire la ECRIS (Electronic Court Record Information System), sunt reticenta cu privire la capacitatea autoritatilor romane de a audita algoritmi de inteligenta artificiala de tip deep learning. O justitie digitalizata nu inseamna doar o justitie telemata (adica transmiterea cererilor si a actelor de procedura prin sisteme de comunicare la distanta, dosarul electronic, utilizarea videoconferintei), ci si utilizarea algoritmilor de inteligenta artificiala (AI). Cu privire la AI, eu sunt un realist circumspect, in sensul ca viitorul nu poate fi oprit, preocuparea mea principala fiind legata de felul in care vom apara drepturile fundamentale ale omului (cum ar fi dreptul la un proces echitabil, dreptul la protectia datelor cu caracter personal), asa cum am aratat in cadrul proiectului. Cu privire la protectia datelor cu caracter personal si la obligatiile aferente ale autoritatilor, nu pot decat sa le recomand tuturor colegilor sa citeasca ordinea de zi a sedintei Sectiei pentru judecatori din 17 martie 2022. (n.r. Este vorba despre sedinta in care s-a discutat inlocuirea portalului de jurisprudenta ROLII cu portalul de jurisprudenta REJUST – [click aici pentru a citi.](#))

S-ar putea ca problema salarizarii pe care ati adus-o in discutie in proiectul dumneavoastra de candidatura sa fie una de natura a nastei controversate in sistem. Ma refer la partea in care propuneti modificarea legislativa a sistemului de salarizare in functie de grad, astfel incat, de exemplu, un judecator care are grad de curte de apel, insa continua sa activeze la un tribunal, chiar daca exista locuri libere la curtea de apel de care apartine, sa primeasca un salariu comparabil cu colegii cu grad de tribunal, nu un salariu de curte de apel. Va rog sa explicati mai clar aceasta propunere.

Nu cred ca va naste controverse salarizarea diferentiata in functie de gradul instantei. Nu am explicat in detaliu, pentru ca ma adresam colegilor care cunosc deja situatia salarizarii. Eu doar am aratat care este solutia legislativa, la problemele mentionate de altfel si de alti candidati.

Asa cum am aratat in proiect (prin mentionarea art. 74 din Legea nr. 303/2004), precum si in cadrul intalnirilor cu judecatorii, trebuie respectat principiul nediminuarii drepturilor salariale ale judecatorilor, pentru ca salarizarea judecatorilor trebuie sa se bucure de stabilitate si previzibilitate.

Ceilalti doi candidati de la Tribunalul Bucuresti au facut referire in proiect la revizuirea drepturilor salariale

cel puțin o dată la 3 ani, fără diminuări, respectiv la încurajarea salarială a activității efective la instanța superioară, fără diminuări. Cu privire la una dintre propuneri, menționez că în cazul în care judecătorul de la judecătoria cu grad de tribunal va promova la tribunal cu o majorare salarială, acesta va avea o indemnizație mai mare decât judecătorul cu grad profesional de tribunal care funcționează deja la tribunal, deci se va încălca principiul „plata egală pentru munca egală”.

Ceea ce susțin eu în proiect este că în cuprinsul Legii nr. 303/2004 se prevede că magistratii trebuie să fie salariați în baza unei legi speciale. În ipoteza în care se adoptă o lege, ar fi normal ca această lege să fie una echitabilă. De aceea am făcut referire la câteva principii care ar trebui respectate pentru a evita grevarea instanțelor cu noi litigii și pentru a diminua deficitul de personal de la instanțele superioare. Este vorba despre principiul nediminuării drepturilor salariale, principiul „plata egală pentru munca egală” și principiul salarizării diferențiate în funcție de gradul instanței. Noua lege de salarizare nu exclude posibilitatea promovării pe loc prevăzută de Legea nr. 303/2004 (care trebuie menținută) și nici nu va conduce la o diminuare a drepturilor salariale deja obținute până la acea dată. Cu bunăvoință și inteligentă, se vor găsi la un moment dat resurse bugetare pentru o lege bună, magistratii fiind conștienți că nu se poate face abstracție de realitatea economică și socială, având în vedere împrejurările excepționale pe care le trăim în ultimii doi ani.

V-ați exprimat în termeni duri la adresa Regulamentului privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor, mergând chiar până la a propune abrogarea Hotărârii nr. 1113 din 7 octombrie 2021, prin care Secția pentru judecători a CSM a aprobat respectivul regulament. Ce vă nemulțumește mai exact la acest regulament?

Evaluarea judecătorilor avea loc, până la adoptarea Hotărârii nr. 1113/2021, în baza Regulamentului privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, adoptat prin Hotărârea CSM nr. 676/2007, astfel cum a fost republicat, în anul 2016. Prin urmare, va exista în continuare o evaluare a activității profesionale a judecătorilor, care însă are aceleași deficiențe cu privire la indicatorul cantitativ.

Problema principală semnalată și de ceilalți candidați a fost indicatorul „calitatea activității”, la care se menționează „numărul hotărârilor modificate / desființate / casate din motive imputabile”. În trecut, judecătorii erau mult mai influențați de practica instanței de control judiciar, modificându-și uneori propria practică judiciară, pentru a nu figura cu multe casări imputabile. Acesta este unul dintre motivele pentru care am susținut că va fi pusă în pericol independența judecătorului, cu consecințe negative asupra actului de justiție. Sunt mai multe probleme legate de acest aspect al casărilor / desființărilor imputabile, însă fac referire doar la imposibilitatea fizică a judecătorului cu volum mare de activitate de a contesta caracterul imputabil al fiecărei casări / desființări și la faptul că uneori instanța de control judiciar acordă o interpretare gresită normelor de drept material. Și mă refer în acest caz la dezlegarea ulterioară a problemei de drept de către Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și la deciziile date asupra recursului în interesul legii, prin care se confirmă interpretarea dată legii de către judecătorul de fond.

Am vorbit despre abrogare, pentru că nu rezultă, din expunerea de motive a hotărârii, felul în care Consiliul Superior al Magistraturii a stabilit că a rezolvat problema normării muncii, astfel încât să fie necesare noi reguli de evaluare a activității profesionale a judecătorilor. Să discutăm despre indicatorii STATIS în condițiile actuale, mai ales la instanțele cu volum mare de activitate, este profund gresit. În dreptul muncii, angajatorul este cel care asigură salariului condițiile să își defasoare activitatea și abia apoi are cerințe de la salariat. De aceea, în acest moment, consider oportună abrogarea acestei hotărâri.

Activati la una dintre cele mai mari instanțe din țară, raportat la numărul de dosare înregistrate. Care sunt problemele cu care se confruntă în prezent Tribunalul București?

Am arătat deja că Tribunalul București are un volum foarte mare de activitate, cauzat nu numai de deficitul de personal, ci și de complexitatea mare a cauzelor și numărul mare al dosarelor înregistrate, având în vedere normele de competență materială și teritorială. Nu a existat o posibilitate de a acoperi schemele de personal, având în vedere numărul mare de cereri de pensionare. Suntem în fața unui cerc vicios, întrucât judecătorii nu vin la instanța noastră pentru că este un volum mare de activitate, iar volumul mare de activitate este cauzat parțial și de faptul că ei nu vin la tribunal. Spun: „parțial”, întrucât există și alte cauze care determină un volum mare de activitate la care am făcut deja referire.

Apoi avem problema sediului instantei din bulevardul Unirii. Si in prezent exista judecatori si grefieri care isi desfasoara activitatea in birouri fara lumina naturala. Dorim extinderea proiectului-pilot cu privire la asistentul judecatorului, cu reglementarea statutului profesional al acestuia, inasa vom avea nevoie de spatii suplimentare pentru personalul nou-angajat.

Anul acesta, dupa multi ani, a inceput si este in curs activitatea de renovare a birourilor (zugravire), activitate care a continuat si in perioada intrunirilor candidatilor cu judecatorii. Insa in timpul sezonului rece nu am avut caldura, astfel incat unii colegi au lucrat peste 8 ore zilnic imbracati cu paltoanele. Nu sunt o solutie nici sursele alternative de incalzire, care ar putea suprasolicita reseaua electrica, pentru ca in Romania exista zicala „lasa ca merge si asa”, pana se intampla o tragedie, dupa care suntem anuntati la televizor ca avem un stat esuat.

Unii dintre candidati si-au exprimat in proiectele dumnealor nemulțumirea cu privire la modul in care mass media reflecta ceea ce se intampla in CSM si, in general, in sistem. In opinia dumneavoastra, reprezinta presa o vulnerabilitate la adresa independentei judecatorului? Considerati o problema criticile fondate aduse de catre jurnalisti?

Nu vad o problema, atat timp cat criticile jurnalistilor sunt fondate. Nu consider ca presa in sine reprezinta o vulnerabilitate la adresa independentei judecatorului, aceasta avand un rol foarte important intr-o societate democratica. Totodata, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii trebuie sa isi aduca la indeplinire cu maxima responsabilitate atributiile prevazute de Legea nr 317/2004, cu privire la apararea judecatorului impotriva oricarui act de natura sa aduca atingere independentei sau imparțialitatii acestuia in infaptuirea justitiei. Trebuie subliniat inasa ca sistemul judiciar si presa au un punct in comun: in sensul ca, atat timp cat nu sunt subminate sau aduse la tacere, acestea reprezinta o amenintare pentru regimurile corupte sau antidemocratice, oriunde s-ar afla acestea in lume.

Este evident ca unul dintre subiectele care nu pot fi evitate este actualul CSM. Cum vedeti ceea ce se intampla acum in CSM? Va place?

Ce e pe placul meu ca judecator si ca cetatean? Respectarea Constitutiei, care este redactata in limba romana, intr-un limbaj neechivoc.

In opinia dumneavoastra, ce ar trebui sa se intample, astfel incat CSM sa nu mai ajunga in situatia de astazi, fiind condus de catre un presedinte interimar, desi aceasta functie (asa cum chiar CSM a precizat) nu este prevazuta de lege si nici de Constitutie?

Eu vad o problema mai grava decat modul in care se raporteaza CSM la Constitutie – si anume: ca indiferent ce se intampla in societatea noastra sau in sistemul judiciar, nu exista o reactie. Putem modifica Legea nr. 317/2004, inasa nu va fi o garantie, atat timp cat nu se exercita un control de catre adunarile generale ale judecatorilor.

Una dintre problemele care au dezbinat sistemul a fost Sectia pentru investigarea infractiunilor din justitie. Care este opinia dumneavoastra? Ar fi trebuit mentinuta SIJ, este potrivita solutia reglementata prin noua lege sau ar fi trebuit ca DNA sa primeasca din nou competenta de anchetare a magistratilor?

Nu stiu cui foloseste aceasta dezbinare, pentru ca si magistratii traiesc in aceeași țara, in care avem spitale unde exista riscul sa murim arsi de vii. In ceea ce priveste SIJ si DNA, istoria a dovedit ca nu mai pot primi competenta de anchetare a magistratilor, inasa opinia mea este ca ar trebui sa iesim din aceasta bucla temporala, pentru ca din anul 2017 pana in prezent, au fost neglijate multe alte probleme grave din sistemul judiciar si ca majoritatea cauzelor aflate pe rolul instantelor nu sunt in materie penala. Consiliul Superior al Magistraturii are obligatia selectarii unor procurori cu un grad inalt de profesionalism, astfel incat sa nu fie pusa in pericol independenta judecatorului. Magistraturii romane ii revine obligatia de a se asigura ca membrii CSM sunt reprezentativi, astfel incat ii indemn pe toti colegii sa se prezinte la alegeri in numar cat mai mare.

In final, va rog sa ne spuneti de ce ar trebui colegii dumneavoastra sa va creada ca va veti respecta promisiunile facute in proiect si in campanie (si deci sa va voteze), iar nu sa se teama ca nu cumva sa deveniti doar un alt membru CSM care uita de angajamentele luate dupa ce ajunge in Consiliu.

Pentru ca nu sunt simple promisiuni, ci sunt si propriile mele dorinte. Dovada stau demersurile concrete, efectuate de ani de zile pentru normarea muncii, pentru transparenta, la care am facut referire in cadrul proiectului. Este motivul pentru care mi-am depus candidatura, pentru ca nu mai cred nici eu in promisiuni desarte.

Colegii care au avut rabdarea si bunavointa sa ma asculte au constatat in mod nemijlocit determinarea mea. Ceea ce i-a preocupat nu a fost ca eu imi voi uita angajamentele, ci daca voi avea o echipa, adica alti membri ai Consiliului cu care sa pot colabora. De aceea am sustinut ca este necesar un echilibru in acest Consiliu, in sensul de a fi alesi cat mai multi judecatori cu functii de executie, care nu doar stiu, ci isi si doresc solutionarea problemelor reale si urgente ale judecatorilor si implicit ale justitiabililor.

Stiu ca suntem dezamagiti de ceea ce s-a intamplat in acest mandat al CSM, iar perioada 2020-2022 nu a fost usoara pentru nimeni. Este Saptamana Mare si vreau sa transmit colegilor ca prezenta lor, adica asigurarea cvorumului legal in toate adunarile generale la nivelul intregii tari pentru alegerea reprezentantilor nostri, va fi un act de responsabilitate, dar si o dovada de iubire fata de semeni si de dragoste fata de tara”.